

Menighetssøsterhjemmet og

To av de institusjonene som har gått under betegnelsen "De fire store" arbeider igjen seriøst med tanke på fusjon. Dermed følger de opp noen av tankene fra dokumentet "Oppbrudd og fornyelse" som kom i 1992.

AV GURO HELLGREN

Diakonissehuset (DH) ble etablert i 1968. Vi skal ikke repetere hele historien her. Hovedbeskjeftigelsen var utdanning av diakonisser og drift av sykehus. De fleste diakonissene arbeidet på sykehus, men de arbeidet blant annet også i hjemmesykepleien. Søstre som arbeidet i menighetene, samlet seg i en egen forening i 1906. Og da behovet for utdannede menighetssøstre ble større enn Diakonissehuset kunne imøtekomme, ble Menighetssøsterhjemmet (MSH) etablert i 1916. Vi har dermed hatt to institusjoner med felles start og med felles hovedformål: å utdanne til diakoni med spesiell vekt på sykepleie, og å drive sykehus. Institusjonene har utviklet seg noe forskjellig, og de ulike søsterfellelskapene knyttet til insti-

Diakonissehuset (Foto: Diakonissehuset)

tusjonene er også forskjellige. **SØSTERFELLELSKAPENE**
Lutherske Menighetssykepleieres forening (LMSF) er i hovedsak en forening for personer som har gått på sykepleierhøgskolen. De har et godt utbygget kretsapparat, og de arbeider aktivt i forhold til skolen.

Diakonifellelskapet (DF) er det utvidete fellelskapet som bygger på det gamle søstersamfunnet. Diakonifellelskapet ser på seg selv som en integrert del av stiftelsen, og har bygd opp sitt fellelskap omkring "Moderhuset". Ingen av fellelskapene fungerer som fagforbund, derimot er de viktige bærere av tradisjoner og visjoner.

DEN AKTUELLE BAKGRUNN

"Oppbrudd og fornyelse" gav signaler om fusjonstanker. Også tidligere hadde vel tanken vært fremme. Det ble arbeidet med planer om fusjon av sykepleierskolene til Betanien, MSH og DH. Planene strandet. Ut fra kommunalt pålegg ble så de to sykehusene fusjonert. Etter en til tider smertefull prosess er vi i dag sammen om "Lovisenberg diakonale sy-

kehus". I tillegg driver de to institusjonene sammen Norsk Diakonihøgskole, "Prosjekt Hjelpetjeneste" og Hospice Lovisenberg.

På ettervinteren 1995 forelå en konsulentrapport som anbefalte fusjon mellom de to stiftelsene. Menighetssøsterhjemmets og Diakonissehusets hovedstyrer samt LMSF tilsluttet seg dokumentet. Diakonifellelskapets årsmøte sa derimot nei til fusjon på grunnlag av det fremlagte dokument. Saken ble utsatt et år. Debatten økte i kjølvannet av dette årsmøtet, og adm.dir. på DH sa opp i protest mot søsterfellelskapets avgjørelse.

DET NYE DOKUMENTET

Diakonifellelskapets årsmøte nedsatte en komite som skulle føre samtaler med LMSF og utrede et nytt grunnlagsdokument. En gruppe fra LMSF ble også etablert. Disse gruppene hadde noe ulikt mandat i det LMSF hadde godtatt det første dokumentet. Det ble derfor bare Diakonifellelskapet som utarbeidet det nye dokumentet. På dettes årsmøte i år

Diakonissehuset fusjoneres?

ble det overveldende flertall for fusjon på grunnlag av det nye dokumentet, med visse forutsetninger knyttet til. Nå skai de to hovedstyrene forholde seg til dette, og LMSF komme med sin uttalelse før de endelige forhandlinger eventuelt kan komme i gang. Det er med andre ord en møysommelig prosess når søstrene skal finne sammen igjen!

Det nye dokumentet er blitt en fyldig utredning på ca 40 sider. Det er som nevnt skrevet ut fra DF's ståsted, og bærer preg av det i en del av innholdet. Historiske linjer trekkes opp, og herfra ser man så på hva som er viktig å ta med videre inn i en ny, felles institusjon. Diakonale utfordringer vi står overfor skisseres før man så går inn på spørsmål om hvordan styrke den diakonale innsats og rekruttere til diakoni. Et kapittel omhandler diakoniforståelse og selvforståelse før et siste kapittel peker på organisatoriske og administrative konsekvenser.

De diakonale utfordringer deles i "Strukturell utfordring": -Arbeide for å gjøre kirken til en diakonal kirke, og "Operative utfordringer": -Være pionerbevegelse på nød som andre går forbi, -Fagutvikling innen institusjonsdiakonien, -Fagutvikling innen menighetsdiakonien, -Økumenikk og internasjonal diakoni.

Det første dokumentet var i stor grad forretningsmessig, det nye tar større utgangspunkt i ideologi og diakoni-tenkning. Forslag til styringsstruktur er også noe endret.

BARNET UT MED BADEVANNET
Søsterfelleskapene var i det gamle

dokument omtalt på en halv side. Nå fremmes en oppjustering av de som har vært tause bærere av disse institusjonenes diakonale virksomhet. For å unngå en varig "vi og de"-situasjon ønsker DF's årsmøte at det etableres ett nytt fellesskap. Dette fellesskapet skai være "søylen og bærebjelken i den nye stiftelsen og er en integrert del av Lovisenberg Diakonale Stiftelse". Det nye fellesskapet med en forstanderinne i spissen vil ha en tydelig plassering i den nye stiftelsen, og skal være aktive pådrivere i den diakonale profileringen.

En viktig forutsetning er også at den nye stiftelsen fortsatt bygger på den felles historie de to stiftelsene har, slik at den nye har sitt utgangspunkt i 1868. Vi skai ta med inspirasjonen fra pionerene som kombinerte levende kristentro, samfunnsengasjement og organisatoriske evner på en fruktbar måte.

KOMMENTARER FRA SIDELINJEN"

Det kom nok som en overraskelse for mange at Diakonifellsskapet ble så aktive i denne prosessen. Man regnet med at det dreide seg om en utdøende rase gamle kvinner, og oppda-

Menighetssøsterhjemmet
(Foto: Diakonos)

get et fellesskap med diakoni-engasjerte og høyst oppegående damer som talte systemet midt i mot. Kan hende har Rikke Nissens påstand slått til igjen at "selv de blødeste unge piger kan blive freidige og uforsagte diakonisser"?

Også på de gamle diakoni-institusjoner lever gamle Adam og gamle Eva i beste velgående. Og i slike dyptgående prosesser som fusjonsarbeid er, dukker de opp og gjør seg gjeldende. Vi skal ikke stikke under en stol at det blir mange både over- og undertoner i det som skjer. Vi vet likevel at Herren har lang erfaring med å virke nettopp gjennom vanlige mennesker, vi stoler på at det kan skje igjen.

Ønsket om å fusjonene er jo et ønske om å kunne utnytte ressursene i diakonien best mulig. Det er en stor utfordring at en eventuell fusjon ikke skai ha som mål å spare penger, men ha som mål å gjøre oss bedre rustet til å drive diakoni.